

2

Kulttuurikeskuksen virkasuhteen irtisanominen

HEL 2012-001046 T 01 01 04 01

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päättäneen kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 35 §:n 1 momentin tarkoittamien, viranhaltijaan liittyvien asiallisten ja painavien syiden johdosta sekä lisäksi saman lain 17 §:n, 36 §:n, 40 §:n ja 43 §:n nojalla irtisanoa Helsingin kulttuurikeskuksen Kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan johtajan Johanna Maulan virkasuhteen.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 luvun 17 §:n mukaan viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäytyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla.

Maula ei ole noudattanut sääntöjä koskien työajanseurantaa ja tästä varoituksen (16.6.2011) saatuaan jatkanut moitittavaa toimintatapaa, (liite 1, kirjallinen varoitus kuulemisineen työaika- ja poissaolosäännösten rikkomisen ja luottamuspuolan perusteella).

Yhteistyökyvyttömyyden perusteella Maulan ei voida katsoa käyttäytyneen asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla. Tähän perustuen hänelle annettiin ensimmäinen varoitus (15.12.2010), joka ei johtanut käyttäytymisen muutokseen, (liite 2, kirjallinen varoitus kuulemisineen johtajan tehtävien laiminlyönnin ja yhteistyökyvyttömyyden perusteella).

Ennen irtisanomismenettelyn aloittamista työnantajan on kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain mukaan selvitettävä, olisiko irtisanominen vältettävissä sijoittamalla viranhaltija muuhun virkasuhteeseen. Virkasuhdetta, johon Maula olisi voitu sijoittaa, ei ole ollut osoitettavissa. Maulalle on kuitenkin tarjottu entisin palkkaeduin henkilöstökeskuksesta muunkielisten rekrytointiin liittyvää projektitehtävää, josta hän kieltäytyi.

Kun kyse on virkasuhteen irtisanomisesta viranhaltijasta johtuvasta syystä, tulee syyn olla asiallinen ja painava. Näiden edellytysten on täyttyttävä yhtä aikaa. Tätä arviota tehtäessä on otettu huomioon olosuhteet kokonaisuudessaan ja se, että tilanne ei ole muuttunut verrattain pitkän ajan kuluessa myönteisemmäksi.

Irtisanomisen perusteena on virkasuhteeseen olennaisesti vaikuttavien velvoitteiden vakava rikkominen ja laiminlyönti; määräysten noudattamatta jättäminen, työtehtävien laiminlyönti ja epäasiallinen käytös sekä yhteistyökyvyttömyys ja luottamuspuola.

Syksyn 2011 aikana Maula on laiminlyönyt työtehtäviään muun muassa olemalla poissa viraston kehityspäivästä 20.9, johon kaikilta johtajilta oli etukäteen pyydetty puheenvuorot. Hän ei ole osallistunut kokouksiin, joissa on käsitelty kulttuurikeskuksen uuden tuottavuusmatriisin sisältöjä, vuoden 2012 toimintasuunnitelmaa ja talousarviota tai vuoden 2011 talousarvion seurantaa ja on osallistunut vain yhteen johtajien työkokoukseen syksyllä 2011. Hän on myös käyttänyt taksikorttia ohjeiden vastaisesti ja käyttäytynyt epäasiallisesti.

Yksityiskohtaiset perustelut on esitetty esityslistatekstissä ja liiteasiakirjoissa 1-14.

Varoitusten tarkoitus on antaa viranhaltijalle mahdollisuus korjata menettelyään. Näin ei tapahtunut, jolloin irtisanomismenettely aloitettiin 12.12.2011, (liite 3). Maulalle on annettu tilaisuus tulla kuulluksi 22.12.2011 ja jättää samaan päivämäärään mennessä asiasta kirjallinen vastine. Maula ei osallistunut kuulemiseen, mutta toimitti 22.12.2011 vastineen, (liite 4). Vastine ei muuttanut kulttuurikeskuksen arviota irtisanomisen edellytyksistä.

Maula on tullut kaupungin palvelukseen vuonna 2002, jolloin hänen kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 40 §:n ja kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen 8 luvun 5 §:n mukainen irtisanomisaikansa on neljä kuukautta. Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 40 §:n mukainen irtisanomisaika alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona päätös annetaan tiedoksi Maulalle. Maulan irtisanomiseen on olemassa perustellut, asialliset ja painavat syyt. Lisäksi kulttuurikeskus- ja kirjastolautakunta päättäneen todeta, että Maulalla ei ole viranhoitovelvollisuutta irtisanomisajalla.

Esittelijä

Kulttuurikeskus on käynnistänyt Caisan johtajan Johanna Maulan irtisanomista koskevat toimenpiteet. Irtisanomista on edeltänyt laaja kaupungin sisäinen prosessi, jossa on käytetty kaupungin henkilöstökeskuksen ja hallintokeskuksen sekä sen oikeuspalveluiden asiantuntemusta. Maula on kieltäytynyt ottamasta vastaan muuta työtä, joka olisi vastannut hänen koulutustaan ja työkokemustaan.

Maulalle on 12.12.2011 toimitettu virkasuhteen irtisanomista koskevan päättämismenettelyn aloittamisilmoitus, (liite 3). Maulan kieltäytyttyä allekirjoittamasta tiedoksisaantia ilmoitus vietiin tiedoksi todistajan läsnä ollessa. Maulalle varattiin mahdollisuus suulliseen kuulemiseen

22.12.2011, klo 14 kulttuurikeskuksen toimistossa. Samaan päivään mennessä pyydettiin myös kirjallinen vastine.

Maula lähetti vastineen lähetin välityksellä 22.12.2011 (liite 4). Vastineen lisäksi Maula lähetti 22.12.2011 sähköpostitse aineistoa aiempiin hallintoprosesseihinsa liittyen, (liite 4).

Nämä, kuten sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtajan antama päätös Maulan kanteluista, (liite 5), henkilöstökeskuksen sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtajan toimeksiannosta tekemä laaja selvitys, (liite 6), oikeuspalveluiden sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtajalle antama lausunto, (liite 7), kulttuurikeskuksen henkilöiden asiakokonaisuuteen liittyvät vastineet, (liitteet 8-9) sekä Maulan tekemät kantelut sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtajalle, (liitteet 10-12) ovat tämän esityslistan liitteinä. Liitteet 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ja 14 ovat salaisia, koska ne sisältävät julkisuuslain 24 § 1 momentin mukaisia tietoja henkilön terveydentilasta. Liitteet 1 ja 4 ovat lautakunnan jäsenten nähtävillä kulttuurikeskuksen toimistossa.

Liitteessä 13 on arvioitu lyhyesti Maulan irtisanomismenettelyn aloittamisen johdosta jättämää vastinetta.

Taustaa

Verrattuna kulttuurikeskuksen muihin yksiköihin on Kansainväliseen kulttuurikeskus Caisaan liittynyt vuosien varrella poikkeuksellisen paljon monenlaisia hallinnollisia prosesseja sekä henkilösuhderistiriitoja Maulan ja Caisan työntekijöiden välillä. Erilaisia työnjohdollisia toimenpiteitä Caisan ympärille on kohdistettu useita.

Caisan tiloissa toimi vuoden 2011 loppuun asti myös Infopankki, joka alun perin oli hallinnollisesti osa Caisaa. Infopankin toiminnan laajennuttua se irrotettiin 1.1.2009 Caisan johtajan alaisuudesta omaksi yksiköksi, jonka johtajaksi nimettiin projektipäällikkö. Maula ei tullut toimeen projektipäällikön kanssa ja halusi Infopankin siirtyvän pois Caisan tiloista. Maulan ja Infopankin projektipäällikön ristiriidat leimasivat Caisan työskentelyilmapiiriä. Syntyneitä tilannetta selvitettiin tapaamisissa, jotka eivät kuitenkaan johtaneet toivottuun tulokseen eli työskentelyilmapiirin paranemiseen.

Tämä johti Maulalle annettuun ensimmäiseen varoitukseen 15.12.2010. Varoitus annettiin yhteistyökyvyttömyyden ja työtehtävien laiminlyönnin perusteella. Varoitusta annettaessa oltiin hyvin tietoisia, että kyse on raskaasta työnjohdollisesta toimenpiteestä. Tilanne arvioitiin kuitenkin sellaiseksi, että uskottiin varoituksen mahdollisesti "herättävän" varoituksen saajan miettimään omia toimintatapojaan.

Yhteistyökyvyttömyys suhteessa vs. kulttuurijohtajaan ja Infopankkiin jatkuu varoituksen jälkeen.

Vs. kulttuurijohtaja on Maulan kiusaamiskantelun johdosta antamassaan vastineessa todennut, että oli johtaessaan kulttuurikeskusta ja sen alaisia kulttuuritaloja käyttänyt kaikkia työnjohdollisia keinoja, joista varoitusten käyttäminen on voimakkain. Caisan johtamisongelmiin hän on puuttunut normaalilla tavalla sovitellen ja keskustellen. Kun lopulta – pitkään jatkuneiden yhteistyö- ja johtamisongelmien vuoksi – päädyttiin myös käyttämään varoitusten käyttämistä, korostetaan, että ainoa syy tähän on ollut työnjohdollinen ja toiminnallinen. Muita perusteita ei ole ollut.

Toisen varoituksen Maula sai puoli vuotta ensimmäisen jälkeen (16.6.2011) liittyen erityisesti työajan käyttöön ja Timecon-käytäntöä koskeviin rikkeisiin ja puutteisiin sekä luottamuspulaan. Varoituksessa todettiin, että mikäli moitittava käytös jatkuu, voi työnantaja ryhtyä irtisanomismenettelyyn.

(Jälkimmäisessä, 16.6.2011 annettussa varoituksessa sovelletut ja edelleen sovellettavat säännökset: Laki kunnallisesta viranhaltijasta 2003/304 mm. 4. luku 17 §, 6.luku 26-27 §, Työaikalaki 1996/605 3. luku 13 §, 4.luku 17 §, KV-TES 2010 -2011 mm. Luku III 7 § 3 mom s. 53, 8 § s.54, Luku V 1§, liite 15 Liukuva työaika1-3 § s. 223-224, Helsingin kaupungin hallintosääntö 3. luku 22 § ja 23 §, kulttuurikeskuksen työaikamääräykset, henkilöstökeskuksen ohjeet 22.5.2007 kirjallisesta varoituksesta sekä 25.2.2010 sairaus- ja työtaturmalomista, henkilöstökeskuksen ohjeet Liukuvan työajan periaatteet, saldokertymät ja ylityöt 1.2.2011 ja sitä edeltävät vastaavat ohjeet 2.1.2006, muut henkilöstökeskuksen ja kulttuurikeskuksen e - hijatista ja Helimestä jne. saatavilla olevat pysyväisohjeet.)

Varoitusten tarkoituksena oli antaa Maulalle mahdollisuus muuttaa toimintatapojaan. Mahdollisiin epäselvyyksiin koskien työaikoja, vapaita ja lomiamia sekä niihin liittyviä Timecon-käytäntöjä Maulalle tarjottiin vielä varoituksen jälkeen erikseen (17.6. ja 22.6.2011) kulttuurikeskuksen ko. asiantuntijan apua, jota hän ei ottanut vastaan.

Kanteluprosessi ja sen johtopäätökset

Maulan irtisanomismenettelyyn liittyvään vastineeseen sisältyy aineistoa kantelusta, jossa Maula itse väitti vs. kulttuurijohtajan kiusanneen häntä. Maula kieltäytyi hyväksymästä saamiaan varoituksia ja katsoi, että vs. kulttuurijohtaja on syyllistynyt häntä kohtaan työpaikkakiusaamiseen.

Tällaisiin väitteisiin suhtaudutaan aina vakavasti. Sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtaja pyysikin henkilöstökeskusta

selvittämään asiaa. Henkilöstökeskus haastatteli Caisan työntekijät ja kulttuurikeskuksen asiaan liittyviä avainhenkilöitä. Selvityksen lopputulos oli, ettei vs. kulttuurijohtaja ole kiusannut Maulaa.

Päätöksessään kantelusta sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtaja totesi Caisan johtaja Johanna Maulan 20.9.2011 päivätyn kantelun ja hänen toisen, 11.10.2011 saapuneeksi kirjatun kantelunsa osalta, sikäli kun ne kohdistuvat vs. kulttuurijohtaja Veikko Kunnakseen ja hänen Maulalle antamiinsa varoituksiin, että Kunnaksella on asiassa esitetyn selvityksen nojalla ollut perusteet antaa Maulalle kantelussa mainitut varoitukset työnjohdollisena toimenpiteenä. Samalla sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtaja viittaa kaupungin henkilöstökeskuksen selvitykseen ja hallintokeskuksen oikeuspalveluiden lausuntoon, ja katsoo, että näistä ilmenevät seikat eivät anna aiheutta Maulan esittämille kiusaamisväitteille tai muillekaan väitteille, joiden mukaan Kunnas olisi toiminut moitittavasti tai kohdellut Maulaa epäasiallisesti.

Kulttuurikeskuksessa järjestettiin 1.10.2011 kuulemistilaisuus siitä, miten Maula suhtautuu henkilöstökeskuksen tekemään em. selvitykseen. Sen mukaan kiusaamisväitteille ei ollut perusteita, mutta sen sijaan Maulan johtamisessa ilmeni vakavia puutteita.

Maula esitti kuulemisessa vain lisää syytöksiä eikä hyväksynyt selvitystä eikä sen johtopäätöksiä koskien hänen soveltuvuuttaan johtamistehtäviin, (liite 14).

Syksyn 2011 tapahtumat työpaikalla

Esiteltyjen varoitusten antaminen johti jatkuvaan syytösten kierteeseen, eikä Maulan käytöksessä tapahtunut muutosta. Tämä on kuluttanut kohtuuttomasti Maulan omaa, kulttuurikeskuksen johdon, henkilöstökeskuksen ja hallintokeskuksen työaika.

Kulttuurikeskuksella on ollut vireillä kuluneen vuoden kuluessa useita uusia, haastavia virastotason järjestelmiä ja muutosprosesseja, joista osa on kaupunkitasoisia ja osa omia. Johtajien panos prosesseissa on olennainen sekä niitä rakennettaessa että jalkautettaessa.

Maula ei ole osallistunut näihin prosesseihin. Hän ei myöskään osallistunut kulttuurikeskuksen koko virastolle järjestettyyn kehityspäivään 20.9.2011, johon kaikilta talojohdajilta oli (8.9.) pyydetty etukäteen puheenvuorot. Maula ei ilmoittanut esteestä, ei pyytänyt puheenvuoroa toiselta yksikkönsä työntekijältä eikä selittänyt asiaa jälkikäteen. (Seuraava lause salassapidettävä: JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

Maula on osallistunut johtajien työkokouksiin syksyllä kerran ja irtisanomismenettelyn alettua päättäjäiskokoukseen joulukuussa. Poissa ollessaan hän ei ole lähettänyt ketään sijaisekseen. Kokousajat on sovittu yhdessä ja määritelty priorisoitaviksi (16.8.2011). Maula ei ole osallistunut vuoden 2012 alussa käynnistettävän tuottavuusmatriisin käsittelyä koskeviin yhteisiin tilaisuuksiin eikä sopinut yksikkökohtaisista neuvotteluista talousvastaavan kanssa. Hän ei ole lähettänyt 11.11.2011 mennessä pyydettyä selvitystä kuluvan vuoden talousarvion toteutumisesta. Tieto kunkin yksikön talouden arvioidusta toteutumisesta on oleellista koko viraston loppuvuoden talouden kannalta. Joulukuussa hän kertoi suullisesti, että kaikki Caisan määrärahat kuluvat. Näin ei kuitenkaan tapahtunut.

(Seuraava kappale salassapidettävä: JulKL 24 § 1 mom 25 k.)

Saldontarkistuksina Maula on edelleen pyytänyt tekemään virheellisiä, päällekkäisiä, keskenään erilaisia sekä tulevaisuutta koskevia korjauksia.

Oikeudellinen arviointi

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 luvun 17 §:n mukaan viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäytyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla.

Maula on laiminlyönyt työtehtäviään ja hänelle annettuja työnjohtomääräyksiä, kuten edellä esitetty ja liitteistä ilmenevä aineisto osoittavat. Varoitusten jälkeen jatkuneita menettelyjä, toimintatapoja ja sääntöjen rikkomisia on pidettävä luonteeltaan tahallisina, mikä muun esitetyn toiminnan ohella on syventänyt luottamuspulaa. Hän on perusteettomasti kieltäytynyt opastuksesta ja koulutuksesta, jota hänelle on tarjottu. Hän ei ole osallistunut toiminta- ja talousneuvotteluihin. Laiminlyönti on ollut olennaista, toistuvaa ja jatkuvaa.

Maula ei ole ollut riittävän yhteistyökykyinen eikä hänen voida katsoa käyttäytyneen viranhaltija-asemassa olevalta johtajalta edellytettävällä tavalla. Esimerkkeinä mainittakoon seuraavat:

Ennen irtisanomismenettelyn alkua Maulalle tarjottiin mahdollisuutta siirtyä asiantuntijatehtävään Helsingin kaupungilla. Tästä tarjouksesta hän kuitenkin kieltäytyi.

Kulttuurikeskuksen johtosäännön 17 §:n mukaan kulttuuri- ja kirjastolautakunta ottaa ja irtisanoo yksiköiden johtajat.

Maula on tullut kaupungin palvelukseen vuonna 2002, jolloin hänen kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 40§:n ja kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen 8 luvun 5 §:n mukainen irtisanomisaikansa on neljä kuukautta. Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 40§:n mukainen irtisanomisaika alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona päätös annetaan tiedoksi Maulalle. Maulan irtisanomiseen on olemassa perustellut, asialliset ja painavat syyt.

Lisäksi kulttuuri- ja kirjastolautakunta todennee, että Maulalla ei ole viranhoitovelvollisuutta irtisanomisajalla.

Esittelijä

osastopäällikkö
Marianna Kajantie

Lisätiedot

Anna-Kaarina Piepponen, yhteispalvelupäällikkö, puhelin: 310 29871
anna.kaarina.piepponen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 3 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 4 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 5 Sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtajan päätös
- 6 Henkilöstökeskuksen selvitys
- 7 Oikeuspalveluiden lausunto
- 8 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 9 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 10 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 11 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 12 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 13 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 14 Kuuleminen, henkilöstökeskuksen selvitys

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja kirjastolautakunta